Anayasa Mahkemesi: Engelli Sağlık Raporunun Arşivde Bulunamaması Gerekçesiyle ÖTV İstisnasının İptali Hak İhlalidir

Mustafa Çelik

Vergi Danışmanı

Tarih: 04.11.2026

Kısa Cevap

04 Kasım 2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan **Anayasa Mahkemesi Kararı** ile; %90 engellilik oranını gösteren sağlık kurulu raporuna istinaden ÖTV istisnasıyla taşıt alan malulün raporunun hastane arşivinde veya Ulusal Veri Bankası'nda bulunamaması gerekçesiyle vergi idaresince yapılan cezalı ÖTV ve KDV tarhiyatı hukuka aykırı bulunmuştur. Yüksek Mahkeme, uyuşmazlıkta asıl olanın başvurucunun engellilik durumunun gerçeği yansıtıp yansıtmadığı olduğunu, sonradan alınan %91 oranlı raporun teşhislerle tam uyumlu olduğunu ve sahtelik iddiası bulunmadığını belirterek, **Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine** ve yeniden yargılama yapılmasına karar vermiştir.

Düzenlemenin ve Kararın Kapsamı

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7/2. maddesi, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 3/B maddesindeki "vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır" ilkesi ve Anayasa'nın 36. maddesi çerçevesinde kararda yer alan temel hukuki ilkeler şunlardır:

- **Gerçek Durumun ve Maddi Gerçeğin Üstünlüğü:** Vergi hukukunda şekli kayıtlar maddi gerçeğin önüne geçemez. İdarenin ya da hastanenin kendi iç işleyişindeki arşiv kayıpları veya veri tabanına geç aktarım eksiklikleri, kişinin fiilen mevcut olan ve tıbben doğrulanan engellilik halini ve kazanılmış vergi istisnası hakkını ortadan kaldırmaz.
- **Sahtelik İddiasının Bulunmaması:** Karara konu olayda raporun tanzim edildiği hastane tarafından sahteliğine dair resmi bir tespit veya suç duyurusu bulunmamaktadır. Kişinin sonradan aynı hastaneden aldığı %91 oranlı raporun varlığı ve klinik bulguların süreklilik arz

etmesi, engelliliğin gerçek olduğunu ispatlamaktadır.

- **İdarenin Kusurunun Mükellefe Yüklenememesi:** Raporun hastane arşivinde fiziken bulunamaması veya Ulusal Engelliler Veri Bankası sistemine işlenmemiş olması idari bir hizmet kusurudur; bu kusurun faturası iyi niyetli engelli vatandaşa ağır vergi ziyaı cezaları ve faizlerle yüklenemez.
- **Hakkaniyete Uygun Yargılanma Hakkı (Anayasa m. 36):** Derece mahkemelerinin yalnızca sistem kaydının yokluğuna odaklanıp somut tıbbi gerçekliği araştırmaması, delilleri tartmaması ve aşırı şekilci yaklaşım sergilemesi hakkaniyete uygun yargılanma hakkının açık ihlalidir.

Kimler Etkileniyor?

04.11.2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan AYM kararından doğrudan etkilenen kesimler:

- Engellilik sağlık kurulu raporu ile ÖTV Kanunu m. 7/2 kapsamında ilk iktisapta vergi istisnasından yararlanarak araç satın alan tüm malul ve engelli vatandaşlar ile vasileri
- Engelli araç satış işlemlerinde istisna uygulayan yetkili otomotiv bayileri ve distribütörleri
- Vergi dairelerinin geriye dönük rapor doğrulama ve tarhiyat işlemlerini yürüten Vergi Denetim Kurulu (VDK) ve Gelir İdaresi Başkanlığı birimleri
- Engelli vergi muafiyeti, ÖTV/KDV tarhiyatı ve vergi ziyaı cezası davalarını takip eden Vergi Avukatları, SMMM'ler ve YMM’ler

Eski İdari Yaklaşım ile AYM Kararı Karşılaştırma Tablosu

Boyut / Kriter	Vergi İdaresi ve Yerel Mahkeme Yaklaşımı	Anayasa Mahkemesi Kararı (04.11.2026 R.G.)
İnceleme Odağı	Hastane arşivi ve Ulusal Veri Bankası sistem kaydı	**Kişinin engellilik durumunun gerçeği yansıtıp yansıtmadığı**
Arşiv Eksikliği	Rapor yok sayılarak istisna iptali ve cezalı tarhiyat	**İdari eksiklik mükellefe yüklenemez; sahtelik ispatlanmalıdır**
Sonraki Raporlar	Dikkate alınmadı / İnceleme dışı bırakıldı	**Teşhislerin uyumlu olması maddi gerçeğin delili kabul edildi**
Hukuki Sonuç	Vergi ziyaı cezalı ÖTV ve KDV tarhiyatı onandı	**Anayasa m. 36 ihlali; davanın yeniden görülmesine hükmedildi**

Operasyonel Kontrol Listesi

- Engelli adına ÖTV istisnalı araç alımı yaparken kullanılan sağlık kurulu raporlarının mutlaka e-Rapor sistemi ve e-Devlet üzerinden doğrulanabilir barkodlu nüshalarını arşivleyin.
- Geçmiş yıllara ait eski tarihli raporlar nedeniyle vergi dairesinden "rapor teyit edilemedi" gerekçesiyle izaha davet veya tarhiyat ihbarnamesi tebliğ edildiğinde; kişinin güncel sağlık kurulu raporlarını ve tam teşekküllü hastane epikriz kayıtlarını savunma ekine ekleyin.
- Vergi mahkemelerinde açılacak davalarda, 04.11.2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan bu AYM kararını emsal göstererek "maddi gerçeğin araştırılması" ve "hakkaniyete uygun yargılanma hakkı" ilkelerini ileri sürün.
- Raporun sahte olduğuna dair idarece somut bir delil ortaya konulmadığı sürece salt veri tabanı veya arşiv eksikliğine dayanılarak tarhiyat yapılamayacağını dilekçelerde vurgulayın.

Yanlış Yorumlanabilecek Noktalar

Bu karar, sahte veya usulsüz yollarla temin edilmiş raporlarla araç alımını kesinlikle korumamaktadır. İdarenin raporun sahteliğini somut delillerle kanıtlaması durumunda cezalı tarhiyat uygulanabilir. Kararın koruma altına aldığı husus; **gerçekte engelli olan ve engeli sonraki raporlarla da sabit bulunan kişilerin, hastane arşivlerinin düzensizliği veya sistemsel aktarım hataları sebebiyle cezalandırılmasının önüne geçilmesidir.**

Sık Sorulan Sorular

Sağlık raporu hastane arşivinde bulunamazsa ÖTV istisnası iptal edilir mi?

AYM kararı uyarınca salt arşivde veya Ulusal Veri Bankası'nda bulunamadığı gerekçesiyle istisna iptal edilemez; kişinin engellilik durumunun gerçek olup olmadığı ve teşhislerin sürekliliği esas alınmalıdır.

Engelli bireyin sonradan aldığı yeni rapor önceki işlemi kurtarır mı?

Evet. AYM, önceki raporla sonradan alınan rapordaki klinik teşhis ve bulguların birbiriyle uyumlu olmasını ve engellilik oranının korunduğunu maddi gerçeğin varlığına temel delil saymıştır.

Resmî Kaynaklar

- 04.11.2026 Tarihli ve 33421 Sayılı Resmî Gazete – Anayasa Mahkemesi Kararı
- 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu Madde 7/2
- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Madde 3/B (Maddi Gerçek İlkesi)
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Madde 36 (Hakkaniyete Uygun Yargılanma Hakkı)

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HIZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı
Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.
prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource
Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.
prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER
Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.
prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSIZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri
Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.
prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi
Teknopark ve teşvik analizleri.
analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler
SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.
prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi
Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.
prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri
Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.
prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge https://prozon.net/sirkuler/anayasa-mahkemesi-engelli-saglik-raporunun-arsivde-bulunamamasi-gerekcesiyle-otv-istisnasinin-iptali-hak-ihlalidir/ adresindeki sirkülerden 04.11.2026 10:03 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.
Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net